

To af udvalgets spørgsmål til statsministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål 4:

I forlængelse af samrådet med ministeren om samrådsspørgsmål B bedes ministeren tilstille udvalget sin besvarelse af spørgsmålet skriftligt.

(Samrådsspørgsmål B:

Der ønskes en uddybning af ministerens udtalelser ifølge bl.a. Ekstra Bladet d.d. om, at ministeren ikke vil følge flertallets indstilling i udvalgets beretning om nedsættelsen af den offentlige lønsum med 2 pct.).

Svar:

Som svar på udvalgets spørgsmål 4 fremsendes:

NOTAT

om

tilkendegivelser i en beretning fra Folketingets Politisk-Økonomiske Udvalg er retligt bindende for regeringen

1. I forbindelse med regeringens planer om en generel reduktion i antallet af offentligt ansatte har et flertal i Folketingets Politisk-Økonomiske Udvalg efter det oplyste i et udkast til en beretning frarådet, at »regeringen administrativt gennemfører de pågældende indgreb med virkning for det statslige ansættelsesområde«.

På den baggrund er der rejst spørgsmål om, hvorvidt en udtalelse af denne karakter fra et folketingsudvalg er retligt bindende for regeringen.

2. Grundlovens § 3 har følgende ordlyd:

»§ 3

Den lovgivende magt er hos kongen og Folketinget i forening. Den udøvende magt er hos kongen. Den dømmende magt er hos domstolene.«

Det er i den statsretlige litteratur almindeligt antaget, at bestemmelsen i grundlovens § 3 ikke tilsigter at fastsætte klare grænser for den lovgivende, den dømmende og den udøvende magts kompetence, men at bestemmelsen dog på visse kerneområder sikrer, at bestemte funktioner som følge af deres karakter varetages af den lovgivende, den udøvende eller den dømmende magt.

Justitsministeriet har tidligere givet udtryk for, at et beslutningsforslag, hvorefter Folketinget henstiller til regeringen, at en minister i sin egenskab af forvaltningschef skal udøve en forvaltningsretlig kompetence, der er henlagt til ham ved lov, til at træffe bestemte afgørelser i konkrete sager, i nogen grad synes at bryde med det grundlæggende princip i grundlovens § 3, hvorefter kongen (ministrene som forvaltningschefer) har den udøvende magt. En sådan fremgangsmåde må efter Justitsministeriets opfattelse give anledning til principielle betænkeligheder af statsretlig karakter.

Vedtagelsen af en udvalgsberetning, hvorefter et flertal i udvalget søger at påvirke regeringens rent administrative beslutning om personaleforbruget i hele den statslige sektor, indebærer et brud på en årelang tradition for, at kompetencen til at styre personaleforbruget i den offentlige sektor tilkommer regeringen, og synes i nogen grad på tilsvarende måde at bryde med princippet i grundlovens § 3.

3. Det er i den statsretlige litteratur almindeligt antaget, at bevillingerne på finansloven er